

نقش مردم کوفه در واقعه کربلا و درس‌های آن برای جوامع امروزی

<?xml encoding="UTF-8">

خبرگزاری بین المللی اهل بیت(ع): واقعه کربلا یکی از نقاط عطف تاریخ اسلام است که در آن، امام حسین (ع) و یارانش در روز عاشورا

(سال ۶۱ هجری قمری) به شهادت رسیدند. در این ماجرا، مردم کوفه نقشی کلیدی داشتند؛ ابتدا با ارسال هزاران نامه، امام را به کوفه دعوت کردند، اما در نهایت او را تنها گذاشتند و حتی برخی به سپاه دشمن پیوستند. این رفتار دوگانه، پرسش‌هایی را درباره انگیزه‌ها و پیامدهای این خیانت تاریخی ایجاد می‌کند.

۱. نقش مردم کوفه در واقعه کربلا

(الف) دعوت از امام حسین (ع)

- مردم کوفه که از ظلم و فساد حکومت یزید ناراضی بودند، با ارسال نامه‌های متعدد (طبق برخی روایات، حدود ۱۲ هزار نامه)، از امام حسین (ع) خواستند تا به کوفه بیاید و رهبری آنان را بر عهده بگیرد.
- نماینده امام، مسلم بن عقیل، به کوفه رفت و با استقبال گسترده مواجه شد. هزاران نفر با او بیعت کردند.

(ب) تغییر موضع و خیانت

- با ورود عبیدالله بن زیاد (والی جدید یزید در کوفه)، مردم کوفه تحت فشار و تهدید قرار گرفتند.
- ترس از سرکوب، تطمیع مالی و وعده‌های حکومتی، باعث شد بسیاری از بیعت‌کنندگان پشیمان شوند.
- مسلم بن عقیل تنها ماند و شهید شد. حتی برخی از همان دعوت‌کنندگان، بعداً در سپاه عمر سعد علیه امام حسین (ع) جنگیدند.

(ج) عدم یاری امام در کربلا

- وقتی امام حسین (ع) به کربلا رسید، مردم کوفه نه تنها به یاری او نیامدند، بلکه برخی با فرستادن نیرو به سپاه دشمن، در شهادت او مشارکت کردند.
- تنها تعداد کمی مانند حبیب بن مظاهر و حر بن یزید ریاحی در آخرین لحظات به امام پیوستند.

۲. چرا مردم کوفه دعوت کردند ولی یاری نکردند؟

(الف) ترس از حکومت

- حکومت اموی با تهدید و ارباب، مردم را مرعوب کرده بود. بسیاری ترجیح دادند برای حفظ جان و مال خود، سکوت کنند.

(ب) دنیاطلبی و منفعت طلبی

- برخی با وعده‌های مالی و مقام‌های حکومتی فریب خوردند و ارزش‌های دینی را فدای منافع مادی کردند.

(ج) بی‌ثباتی ایمانی

- ایمان سطحی و عدم پایبندی عمیق به اصول اسلامی باعث شد مردم کوفه تحت فشار، از موضع خود عقب‌نشینی کنند.

(د) عدم درک اهمیت قیام امام حسین (ع)

- بسیاری تصور می‌کردند امام حسین (ع) تنها برای قدرت می‌جنگد، در حالی که هدف او احیای اسلام ناب بود.

۳. درس‌های این خیانت برای جوامع امروزی

(الف) خطر بی‌تفاوتی و سکوت در برابر ظلم

- سکوت مردم کوفه در برابر ظلم یزید، منجر به فاجعه کربلا شد. امروز نیز بی‌تفاوتی در برابر ظلم‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می‌تواند عواقب ویرانگری داشته باشد.

(ب) فریب نخوردن توسط تبلیغات حکومتی

- مردم کوفه تحت تأثیر تبلیغات و تهدیدهای حکومتی قرار گرفتند. امروزه نیز رسانه‌های حکومتی و شبکه‌های اجتماعی می‌توانند افکار عمومی را منحرف کنند.

(ج) پایبندی به اصول اخلاقی و دینی

- منفعت طلبی و ترس، مردم کوفه را از حمایت حق بازداشت. جوامع امروزی باید از اصول انسانی و ارزش‌های اخلاقی دفاع کنند، حتی اگر هزینه‌دار باشد.

(د) مسئولیت‌پذیری در قبال رهبران راستین

- مردم کوفه به رهبری که خود دعوت کرده بودند، خیانت کردند. امروز نیز جوامع باید در حمایت از رهبران عدالت خواه ثابت‌قدم بمانند.

(ه) عبرت از عواقب خیانت تاریخی

- خیانت کوفیان باعث شد نه تنها امام حسین (ع) به شهادت برسد، بلکه کوفه به عنوان شهری بی‌وفا در تاریخ شناخته شود. امروز نیز خیانت به آرمان‌های آزادی و عدالت، می‌تواند به نابودی اعتماد عمومی و سقوط اخلاقی جامعه بینجامد.

واقعۀ کربلا تنها یک تراژدی تاریخی نیست، بلکه آیینۀ‌ای است برای جوامع امروز که نشان می‌دهد ترس، دنیاطلبی و بی‌مسئولیتی می‌تواند به فاجعه‌ای بزرگ منجر شود. مردم کوفه با وجود آگاهی از حقانیت امام حسین (ع)، به دلیل ضعف ایمان و منفعت‌طلبی، از یاری او سرباز زدند. امروز نیز جوامع باید از این درس تاریخی عبرت بگیرند و در برابر ظلم و فساد، سکوت نکنند و پای ارزش‌های انسانی و دینی بایستند.